

# ?ngilizceye Maruz Kalma Ölçe?i

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?ngilizceye Maruz Kalma Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23606>

## Özet

?ngilizceye Maruz Kalma Ölçe?i, bireylerin günlük ya?amlar?nda ?ngilizce diline ne düzeyde ve hangi kanallar arac?l???yla maruz kald?klar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmis? özgün bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle ikinci dil edinimi ve yabancı dil öğrenimi süreçlerinde çevresel faktörlerin ve bireysel etkile?imlerin rolünü belirlemek için tasarlanm???tır. Ölçek, kapsamlı bir geçerlik ve güvenirlik çal???ması sonucunda be? farklı alt boyutta yapılandırılm???tır.

20 maddeden oluşan bu araç, kullan?c?lar?n ?ngilizce metin okuma, multimedya tüketimi, okul ortam?ndaki etkile?imler, sosyal çevre (arkada?) ve yazılım/teknoloji kullanımı gibi farklı maruz kalma alanlar?ndaki deneyimlerini de?erlendirmeyi hedefler. Ölçe?in bütünü için hesaplanan yüksek iç tutarlılık katsayısı ( $\alpha = .907$ ), arac?n sağlam bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

## Anahtar Kelimeler

?ngilizceye Maruz Kalma, ikinci Dil Edinimi, Dil Öğrenimi, Psikometrik Ölçek, Geçerlik, Güvenirlik, Aç?mlayıcı Faktör Analizi, Multimedya

## Yazarlar

Mustafa Gökcan, D. Ç. Aktan

## Amaç

?ngilizceye Maruz Kalma Ölçe?i'nin temel amacı, öğrencilerin veya genel popülasyonun ?ngilizceyi s?n?f düzeyinde ne kadar kulland???n? ve hangi kaynaklardan dil girdisi ald???n? sistematik olarak belirlemektir. Bu araç, dil becerileri ile çevresel maruziyet arasındaki korelasyonu inceleyen araştırmacılar için önemli bir veri kaynağı sağlamaktadır.

Ölçek, ?ngilizce öğrenme ortamlar?nın geli?tirilmesine ve bireylerin maruz kalma profillerinin ç?karılmasına katkıda bulunmak üzere tasarlanm???tır. Bu sayede, dil eğitim politikalar?nın ve öğretim materyallerinin, öğrencilerin gerçek ya?amdaki dil etkile?imlerini yansıtacak şekilde optimize edilmesine olanak tanır.

## Yapı

Ölçek, bireyin ?ngilizceye maruz kald??? çe?itli kanallar? temsil eden çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Yapılan aç?mlayıcı faktör analizi sonucunda ölçek, ?ngilizceye maruz kalmanın be?

temel alt boyutunu ortaya koymuştur. Bu beş boyut, bireylerin dil ile etkileşimlerini kapsamlı bir şekilde ele almaktadır.

Bu boyutlar; Metin (yazılı materyaller), Multimedya (dijital ve görsel içerikler), Okul (resmi eğitim ortamları), Arkadaş (sosyal çevre ve akran etkileşimi) ve Yazılım (dijital uygulamalar ve araçlar) olarak adlandırılmaktadır. Ölçek toplam 20 maddeden oluşmaktadır ve maddelerin dağılımı bu alt boyutlara göre belirlenmiştir.

## Geçerlik

Ölçeğin geliştirme sürecinde, hem kapsam hem de yapı geçerliliği sağlamaya yönelik titiz çalışmalar yürütülmüştür. Kapsam geçerliliğinin tespiti için alanında yetkin uzmanların görüşlerine başvurulmuştur.

Yapı geçerliliğini incelemek amacıyla açıklayıcı faktör analizi (AFA) uygulanmıştır. AFA sonuçları, ölçeğin beklenen beş faktörlü yapıya uygun olduğunu doğrulamıştır: Metin, Multimedya, Okul, Arkadaş ve Yazılım. Bu faktörler, İngilizceye maruz kalma yapısının farklı yönlerini başarıyla bir şekilde temsil etmektedir.

## Güvenirlilik

İngilizceye Maruz Kalma Ölçeği'nin iç tutarlılığı, Cronbach's alpha (güvenirlilik) katsayısı kullanılarak test edilmiştir. Ölçeğin tamamına ait alpha katsayısı **.907** olarak hesaplanmıştır, bu da ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığına sahip olduğunu göstermektedir.

Alt boyutların güvenirlilik katsayıları da yüksek değerler sergilemiştir. Alt boyutlara ait Cronbach's alpha değerleri ve madde sayıları aşağıdaki gibidir:

Metin (7 madde):  $\alpha = .901$

Multimedya (4 madde):  $\alpha = .889$

Okul (4 madde):  $\alpha = .769$

Arkadaş (3 madde):  $\alpha = .741$

Yazılım (2 madde):  $\alpha = .765$

## Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek üzere açıklayıcı faktör analizi gerçekleştirilmiştir. Analizler sonucunda, başlangıçta yer alan maddelerin 20 tanesinin korunarak beş alt boyutta toplandı belirlenmiştir. Bu beş faktörlü yapı, teorik beklentilerle uyumlu olarak İngilizceye maruz kalmanın farklı biçimlerini aydınlatmıştır.

Faktör yükleri ve madde dağılımları incelendiğinde, her bir maddenin ilgili alt boyuta yüksek katkı

sa?lad??? görülmü?tür. Örne?in, Metin alt boyutu 7 madde ile en geni? kapsaml? faktörü olu?tururken, Yaz?l?m alt boyutu 2 madde ile daha spesifik bir alan? temsil etmektedir. Bu analizler, ölçe?in yap?sal olarak sa?lam ve tutarl? oldu?unu kan?tlam???t?r.

## Ölçme Arac?

**Test Çe?idi:** Geli?tirme (Yeni bir ölçme arac?d?r.)

**Format:** Öz Bildirim Ölçe?i (Likert tipi derecelendirme kullan?lm?? olmas? muhtemeldir, ancak derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.)

**Mevcut Diller:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** ?ngilizce ö?renenler veya ?ngilizceye maruz kalan bireyler.

**Ya? Grubu:** Ara?t?rman?n yap?ld??? popülasyon belirtilmemi?tir, ancak genellikle lise veya üniversite ö?rencileri için uygundur.

**Popülasyon Detaylar?:** Detayl? popülasyon bilgisi kaynakta yer almamaktad?r.

**Test Metodolojisi:** 20 maddelik be? alt boyutlu öz bildirim anketi. Derecelendirme format? orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

## Anahtar Kelimeler

?ç Tutarl?l?k, Alpha Katsay?s?, E?itim Psikolojisi, Dil Ö?retimi, Faktör Yap?s?, Metin Maruziyeti, Multimedya Maruziyeti

## Yazarlar

**Sorumlu Yazar:** Mustafa Gökcan

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?:** Bilinmiyor

**Kurum E-posta Adresleri:** [mustafagokcan@hacettepe.edu.tr](mailto:mustafagokcan@hacettepe.edu.tr) (Mustafa Gökcan)

**Yaz??ma Adresi:** Hacettepe Üniversitesi (Sorumlu yazar?n kurumu temel al?nm???t?r.)

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2016 y?l?nda bilimsel bir kongrede sunulan çal??ma ile literatüre girmi?tir. Ölçe?in ticari kullan?m? veya telif ücretleri hakk?nda bilgi verilmemi?tir; ancak akademik çal??malarda kullan?m

için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [ingilizceye-maruz-kalma-olcegi-toad.pdf](http://ingilizceye-maruz-kalma-olcegi-toad.pdf)

## Kaynaklar

Gökcan, M. ve Aktan, D. Ç. (2016). İngilizceye Maruz Kalma Ölçeğinin geçerlik ve güvenilirliğinin incelenmesi. **Uluslararası Çağdaş Eğitim Araştırmalar Kongresi** içinde (s.283-293). Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi.

Erişim Linki: [toad.halileksi.net](http://toad.halileksi.net)

## İngilizceye Maruz Kalma Ölçeği Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

10. İngilizce SMS (telefon mesajı) alırım. **Metin**
11. İngilizce e-posta (e-mail) alırım. ( $\alpha = .901$ )
12. İnternette İngilizce web sayfaları okurum.
18. İngilizce gazete okurum.
19. İngilizce kitap okurum.
20. İngilizce karikatür okurum.
21. İngilizce dergi okurum.
13. İngilizce şarkı dinlerim. **Multimedya**
14. İngilizce dizi izlerim. ( $\alpha = .889$ )
15. İngilizce film izlerim.

(Not: Orijinal kaynakta diğer 10 maddeye dair detaylı bilgi bulunmamaktadır.)